

5. Солодовніков А. Г. Особливості тактики огляду місця події за фактом травмування на залізничному транспорті / А. Г. Солодовніков // Форум права. – 2014. - № 1. – С. 450–455.

Копотун І.М.

*доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України,
проректор з навчальної роботи
Інституту СЗРУ*

Карманова Н.І.

*кандидат політичних наук,
викладач Національної академії внутрішніх справ*

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ «ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ФІНАНСУВАННЯ ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ КАНДИДАТА, ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ (БЛОКУ) СТ. 159 – 1 КК УКРАЇНИ»

Підготовка та проведення виборів потребують значних фінансових ресурсів. Тому питання, пов'язані з фінансуванням виборів, і посідають одне з найвагоміших місць у процесі правової регламентації виборчої кампанії. Громадськість все частіше цікавиться цими питаннями. Наявність майже нездорового інтересу до питання фінансування виборів пояснюється тим, що "брудні" гроші, задіяні в політиці, є чи не найстрашнішою загрозою сучасній демократії [1, с. 297].

Як вчинені за попередньою змовою групою осіб передбачені частинами першою або другою ст. 159¹ КК України дії мають кваліфікуватись у разі вчинення будь-яких із передбачених їх диспозиціями дій як співвиконавцями декількома особами (двома та більше), які заздалегідь, тобто до початку їх здійснення, домовились про спільне їх вчинення. За цією ж кваліфікуючою ознакою повинно кваліфікуватися й вчинення таких дій групою осіб (трьома і більше), яка має ознаки організованої групи [2, с. 30].

Не утворює кваліфікованого складу злочину вчинення за попередньою домовленістю однією особою дій, передбачених ч. 1 ст. 159¹ КК України, а іншою — передбачених ч.2 цієї статті, хоча фактично такі дії здебільшого поєднуються: використати можна лише ту фінансову (матеріальну) підтримку, яка надана. Разом із тим використаною з порушенням встановленого законом порядку може бути підтримка, надана кандидату, політичній партії (блоку) з дотриманням встановленого законом порядку [2, с. 67-80].

Для кваліфікації дій як вчинених за попередньою змовою групою осіб не обов'язково, щоб дві чи більше особи вчинили тотожні дії. Ця кваліфікуюча ознака буде мати місце й у разі, коли, наприклад, одна особа виготовила агітаційні матеріали, не оплачені з виборчого фонду чи оплачені з виборчого фонду за необґрунтовано заниженими розцінками, а інша здійснила поширення таких матеріалів [5, с. 56-77].

Виборчими законами забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям (за Законом «Про вибори народних депутатів України» також і закладам, установам, організаціям) грошей (коштів) або безоплатно чи на пільгових умовах цінних паперів, кредитів, лотерей, товарів та інших матеріальних цінностей або робіт чи послуг (ч. 4 ст. 56 Закону «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», ч.13 ст. 71 Закону «Про вибори народних депутатів України», ч.6 ст.64 Закону «Про вибори Президента України»).

При цьому в законах «Про вибори Президента України» (ч.6 ст.64 Закону) та «Про вибори народних депутатів України» (ч.13 ст.71 Закону) передбачено, що така передвиборна агітація чи надання виборцям (за Законом «Про вибори народних депутатів України» також і закладам, установам, організаціям) грошей (коштів) або безоплатно чи на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, лотерей (лотерейних білетів) (за Законом «Про вибори народних депутатів України» та інших матеріальних цінностей), що супроводжується закликами чи пропозиціями голосувати за, відповідно, певного кандидата чи певну партію (блок) або згадування відповідно імені кандидата чи певної партії (блоку) вважається підкупом (у ч. 13 ст.71 Закону «Про вибори народних депутатів України» такі дії названі непрямим підкупом) виборців.

Мінімальний розмір переданих грошей (коштів), вартість переданих безоплатно чи на пільгових умовах паперів, лотерей, товарів, інших матеріальних цінностей і наданих послуг або виконаних робіт, а також кредитів виборчими законами не визначається.

Лише Законом «Про вибори народних депутатів України» дозволено при проведенні передвиборної агітації надавати виборцям, закладам, установам, організаціям безоплатно чи на пільгових умовах товари, що містять візуальні зображення назви, символіки, прапору партії (партії, що входить до складу блоку; блоку), за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки мінімального розміру заробітної плати. Надання зазначених товарів, якщо їх вартість перевищує три відсотки мінімального розміру заробітної плати, а сумарна їх вартість перевищує чотириста мінімальних розмірів заробітної плати, має кваліфікуватися як умисне використання в великому розмірі фінансової (матеріальної) підтримки з порушенням встановленого законом порядку, а за наявності підстав — і за ч.1 чи ч.3 ст.157 КК як перешкоджання вільному здійсненню громадянином свого виборчого права, поєднане з підкупом виборців.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальне право України. Загальна частина : Підручник для юрид. вузів та факультетів / За ред. проф. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - Х., 2008.
2. Мельник М.І. Кримінальна відповідальність за злочини проти виборчих прав. - Київ: Атика, 2005.
3. Мягков М. О. Перешкоджання здійсненню виборчого права: проблеми кримінальної відповідальності: Дис. канд. юрид. наук. 12.00.08 / НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – К., 2006.